

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

24 juni 2025

Kenmerk

Z/25/085038 / D/25/187156

Portefeuillehouder

Roy Luca

Portefeuille

Verkeer en Vervoer

Opsteller

Zuiderveen, Johan

Onderwerp

Ontheffing speedpedelec's

Kernboodschap

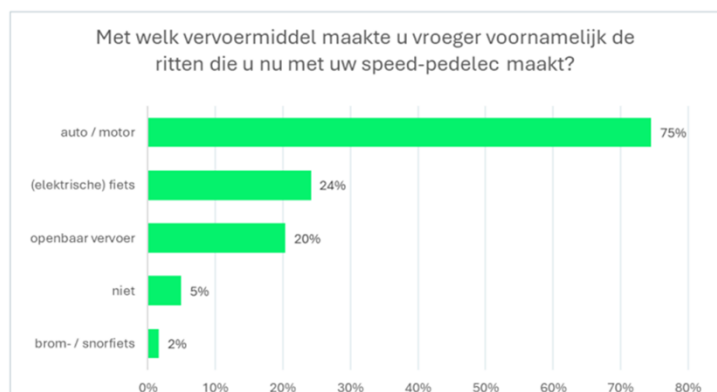
De gemeente Woerden en de provincie Utrecht zijn sterk groeiende gebieden, zowel economisch als qua inwoneraantal. De ruimte wordt schaars, de verkeersdruk neemt toe. Om de stad en de regio niet alleen aantrekkelijk maar ook op een veilige manier bereikbaar te houden, stimuleren we het fietsgebruik. De afgelopen twee jaar liep een provinciale pilot ontheffing speedpedelec op het fietspad. De resultaten van de pilot laten een positief beeld zien. Het college heeft daarom besloten mee te doen met het provinciale initiatief om speedpedelec gebruikers de mogelijkheid te geven een ontheffing aan te vragen om binnen voorwaarden gebruik te mogen maken van het fietspad.

Toelichting

De speedpedelec is een snelle elektrische fiets, die ook trapondersteuning geeft boven de 25 kilometer/uur. Deze fiets is iets zwaarder dan een elektrische fiets, maar heeft qua uiterlijk, breedte en gewicht meer overeenkomsten met een fiets dan een bromfiets. Volgens de wet is de speedpedelec echter een bromfiets, waardoor gebruikers binnen de bebouwde kom op de rijbaan moeten rijden. Hier lopen ze tegen uitdagingen aan. Door hun beperkte omvang en massa, in combinatie met het verschil in snelheid, voelen zij zich kwetsbaar op de rijbaan ten opzichte van (vracht)auto's, motoren, en andere soorten bromfietsen. Zie onderzoek [positie op de weg speedpedelec](#). Ander gemotoriseerd verkeer ziet de speedpedelec vaak als een gewone fietser wat tot verwarring en agressie leidt. Door bestuurders met een ontheffing de keuze te bieden om op het fietspad te rijden, stimuleren we het gebruik van de speedpedelec. Een speedpedelec is een actieve en gezonde vorm van mobiliteit en een aantrekkelijk en duurzaam alternatief voor langere afstanden.

De afgelopen 2 jaar is in 13 Utrechtse en Gelderse gemeenten een pilot uitgevoerd waarbij speedpedelec gebruikers de mogelijkheid hadden om een ontheffing aan te vragen voor het rijden op het fietspad. De resultaten van deze pilot zijn positief:

- er zijn meer dan 3.000 ontheffingen uitgegeven. Meer dan 70% van de speedpedelec-eigenaren in deze gemeenten hebben een ontheffing aan gevraagd. Het gebruik van speedpedelecs is in deze periode met 16% gegroeid.

Antwoorden op de vraag: 'Met welk vervoersmiddel maakte u vroeger voornamelijk de ritten die u nu met uw speed-pedelec maakt?'
Aantal respondenten N 1028

- Het aantal geregistreerde ongevallen waarbij een speedpedelec betrokken is, is niet toegenomen, ondanks de groei van bezit en gebruik van speedpedelecs
- Het aantal klachten en meldingen is beperkt en niet significant toegenomen. De keuzevrijheid leidt niet tot meer ervaren overlast van de speedpedelec door overige fietspadgebruikers. De ervaren overlast is vergelijkbaar met ervaren overlast van de categorie sportfiets en gewone fiets. Voor de pilot reed meer dan 50% van de speedpedelecs bij 50 km/u wegen altijd of meestal op het fietspad, sinds de ontheffing is dat gestegen tot meer dan 70%.
- Speedpedelecs zeggen zelf hun snelheid doorgaans aan de situatie aan te passen. Uit de zelfgerapporteerde snelheden blijkt dat op een druk fietspad binnen de bebouwde kom 93% van de bestuurders doorgaans niet harder rijdt dan de aan de ontheffing verbonden maximumsnelheid van 30 km/u op het fietspad. Op een rustig fietspad rijdt doorgaans 43% harder dan de aan de ontheffing verbonden maximumsnelheid van 30 km/u.
- De resultaten van de pilot zijn in lijn met eerdere onderzoeken en ervaringen in Rotterdam en Amersfoort

Financiën

De kosten voor het verlenen van de ontheffingen worden gedragen door de provincie Utrecht. Dit besluit zorgt niet voor een extra inzet (los van een klein stukje communicatie) van deze gemeente.

Vervolg

Het is mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de gemeente Utrecht voor een periode van 5 jaar, met de mogelijkheid tot verlenging. Zo wordt gebruikers continuïteit geboden en wordt geïnvesteerd in duurzame mobiliteit. De gemeente Utrecht verstrekt de ontheffingen namens de deelnemende wegbeheerders. Andere wegbeheerders mandateren de gemeente Utrecht om namens hen ontheffingen af te geven. De provincie Utrecht betaalt de kosten hiervoor tot 2030, met de optie om dit te verlengen tot 2035. In 2030 en 2035 besluiten de partijen gezamenlijk over een eventueel vervolg van de regeling.

Om het gedrag van de speedpedelecs op het fietspad te verbeteren, leggen we extra nadruk op de nu al geldende voorwaarden. Met een ontheffing ben je te gast op het fietspad, je past je gedrag aan andere fietspadgebruikers aan en rijdt maximaal 30 km/u.

Bijlagen

Bijlage: advies ontheffingsregeling speedpedelec (D/25/187274)